

La tècnica per comprendre textos i fer comentaris s'arpen fent-la servir. Anirem avançant de mica en mica.

Ara, després de llegir una primera vegada el següent fragment de Descartes,

Però vaig advertir immediatament que mentre volia pensar així que tot és fals, era necessari que jo, que ho pensava, fos alguna cosa; i observant que aquesta veritat: «penso, per tant sóc», era tan ferma i segura que les suposicions més extravagants dels escèptics no eren capaces de fer-la trontollar, vaig jutjar que podia rebre-la sense escrúpol com el primer principi de la filosofia que cercava.

Vaig examinar després atentament el que jo era, i veient que podia fingir que no tenia cap cos i que no hi havia món ni cap lloc on jo em trobés, però que no podia fingir, per això, que jo no fos, sinó que, al contrari, del fet mateix que pensava que podia dubtar de la veritat de les altres coses se'n seguia molt certament i evidentment que jo era, mentre que amb només deixar de pensar, encara que tota la resta que havia imaginat fos veritat, no tenia ja cap raó per creure que jo era, vaig conèixer per això que jo era una substància tota l'essència i natura de la qual és pensar, i que no necessita de cap lloc per ésser, ni depèn de cap cosa material; de manera que aquest jo, és a dir, l'ànima, per la qual jo sóc el que sóc, és enterament distinta del cos i, fins i tot, més fàcil de conèixer que aquest i, encara que el cos no fos, l'ànima no deixaria de ser tot allò que és.

DESCARTES. Discurs del mètode, IV

el tornem a llegir i subratllem les idees que considerem fonamentals

Però **vaig advertir immediatament** que mentre volia pensar així que tot és fals, era necessari que jo, que ho pensava, fos alguna cosa; i observant que aquesta veritat: **«penso, per tant sóc»**, era tan ferma i segura que les suposicions més extravagants dels escèptics no eren capaces de fer-la trontollar, vaig jutjar que **podia rebre-la sense escrúpol com el primer principi de la filosofia que cercava**.

Vaig examinar **després** atentament el que jo era, i **veient que podia fingir que no tenia cap cos i que no hi havia món ni cap lloc on jo em trobés**, però que **no podia fingir**, per això, **que jo no fos**, sinó que, al contrari, **del fet mateix que pensava que podia dubtar de la veritat de les altres coses se'n seguia molt certament i evidentment que jo era**, mentre que **amb només deixar de pensar**, encara que tota la resta que havia imaginat fos veritat, **no tenia ja cap raó per creure que jo era**, **vaig conèixer per això que jo era una substància tota l'essència i natura de la qual és pensar**, i que no necessita de cap lloc per ésser, ni depèn de cap cosa material; de manera que aquest **jo**, és a dir, l'ànima, per la qual jo sóc el que sóc, **és enterament distinta del cos** i, fins i tot, més fàcil de conèixer que aquest i, **encara que el cos no fos, l'ànima no deixaria de ser tot allò que és**.

Ara ens preguntem:

Quina és l'idea principal del fragment?

Quines altres idees hi apareixen?

Quina estructura de relació hi ha entre elles?

Idea principal:	El jo, l'ànima, és una substància tota l'essència i natura de la qual és pensar.
Altres idees que hi apareixen:	<p>Que el «penso, per tant sóc», és el primer principi de la filosofia.</p> <p>Que puc fingir que no tinc cap cos i que no hi ha món ni cap lloc material on el jo es trobi.</p> <p>El jo, l'ànima, és enterament distinta del cos i, fins i tot, més fàcil de conèixer que aquest i, encara que el cos no fos, l'ànima no deixaria de ser tot allò que és.</p>
Estructura de l'argumentació:	<p>Parteix de considerar el que ha descobert com fonament de tota la resta de veritats: que jo existeixo com a ésser pensant. El mateix dubte confirma aquesta veritat.</p> <p>Basant-se en això, s'adona que aquesta primera veritat no assegura la immediata existència del món material, tot i que si la del jo pensant.</p> <p>Conclou, doncs, que l'essència i natura del jo, de l'ànima, és pensar.</p> <p>Conseqüència derivada és que l'ànima és enterament distinta del cos i, dit d'una altra manera, que encara que el cos no fos, l'ànima no deixaria de ser tot allò que és.</p>